

Olja og fiskur og fólkaflaks- populistar

Oddagrein

FÓLKAFLOKKURIN við teimum báðum popu-
listisku gurunum, Óla Breckmann og John
Petersen á odda, hevur nú lagt uppskot fyrri
tingið um, at lögtingið skal áleggja land-
sstýrinum í fiskivinnusamráðingunum við
Noreg: "at um Noreg ikki visir betri bróð-
uranda og grannasið móti Føroyum fiski-
vinnuliga, fær tað fylgir fyrri ætlaninar hjá
almenna norska Statoil um at sleppa upp í
part í møguligari oljuvinnu í føroyskum bú-
skaparøki".

VIT skulu gera vart við, at vit taka undir við
Jóanesi Eidesgaard, Maritu Petersen, lög-
manni og eisini Tummasi Arabo sum siga, at
hetta uppskotið er fullkomiliga burturið. Vit
vilja fara longur og siga, at ongandi áður er
eitt so óbúgvíð og tápuligt og vandamiklið upp-
skot lagt fyrri Føroya lögting. At restin av
fólkaflakkinum og fólkaflaksfólk kring landið
ikki tala at einum slíkum populistiskum upp-
skoti er okkum ein gáta. Og tá so er, so má tað
vera tí, at slíkt uppskot er í tráð við góðan
fólkaflaksanda.

TÁ fólkaflaksmenn leggja slíkt sum Tummas
Arabo í blaðnum í dag rætt og slætt kallar
"raplandi vanvið" fyrri tingið, so megu vit bara
takka Gudi fyrri, at fólkaflaksmenn ikki komu
út aftur í Tinganes, tí har høvdu teir verið
beinleiðis vandamiklir fyrri land og fólk.

ÁLVVARATOS, hvat hugsa tit fyrri tykkum, tit
sum siga tykkum hoyra til fólkaflakkin! Halda
tit slíkt uppskot vera rættisaktað? Uppskotið er
so barnsligt og merkt av forrætt og tram-
anssskapi, at tú skal leita leingi í arkivunum hjá
lögtinginum at finna nakað, sum kemur nær
námnd tí. Vónandi fær hetta uppskotið
sannført teir partar av samgonguni, sum held-
ur hava viljað sæð eina borgarlaga samgongu í
Tinganesi við fólkaflakkinum, at tað hevði
verið ein vanlukka fyrri landið, um tað hendi.

VIT halda, at politikarar sum Edmund Joensen
og Jóanes Eidesgaard saman við lögtings-
formanninum hava talað sum tað sømir seg
fólkaflakkinum. Vónandi fara vit at hoyra meira
til røður av tí slagnum, sum figgjamálaráð-
harrin helt á tingi, tá málið varð fyrri, har hann
so rætt vísir á tað manninkandi og ósmi-
liga í uppskotinum hjá fólkaflaksmonnum.
At vilja svartalista oljufeløg, tí vit eru ónøgdir
við gongdina í fiskivinnusamráðingum helt
hann vera púra burturvið. Tað ræður um ikki at
lata kenslurnar fáa yvirvág í so álvarsligum
máli. Tað hvílir tí stór ábyrgd á okkara fólka-
valdu. At tveir teirra velja at ála við úlvunum og
tveita eina óhumsku av einum uppskoti á
tingborð hevur einaferð med alla gjørt Føroya
fólki greitt, at hetta eru ikki menn, sum egna
seg at stýra landinum.

Sosialurin

Útróðrarformaðurin Bjarni Vestergaard:

Toskurin í New Foundlandi, ein ávaring til føroyingar

Sjónvarpssendingin um harmiligu søguna hjá toskastovninum í New Foundlandi og í
Kanada er ein ávaring til føroyingar: »Vónandi vakna okkara politikarar av hesi
sending og forða fyrri at slíkt hendir í Føroyum«, skrivir Bjarni Vestergaard í dagsins
sjónarmiði

»Heimsins størsti toska-
stovnur týndur«. Hetta
vóru tíðindini, ið Sjón-
varp Føroya bar inn í
hvørt hús í Føroyum við
islenska filminum um
kanadiska og new found-
landska toskastovnin.
Hvussu kundi hetta
henda? varð spurt. Eg
haldi, at svarið var greitt,
ið fekt uppá spurningin,
frá øllum, sum spurð
vóru, har var eingin ivi,
og øll góvu sama svar:
Ov nógvir trolarar, ov
nógvir troling.

Flestu føroyingar, ið
royndu við trolu eystur úr
Kanada, mugu viður-
kenna, at teir hava verið
við til at fiskað stovnar-
nar har niður. Í fleiri ár
varð roynt á smáfiskaleið
við trolu. Sjálvur var eg
við, har vit fingi báði 20
og 25 posar í háli, sum
tað er tá. Men hvussu
nógvi fór í lastina av ein-
um slíkum háli? Jú, 3-4,
ja kanska 5-6 kassar. Til
tey, ið ikki vita betur, so
svarar henda nøggin til
uml. 2%. Slíkt svínari, ið
har fór fram, verður litið
tosað um, soleiðis er tað
bara, soleiðis er fiskari
við trolu. Men tað var so
sanniliga ikki bara har, at
óskeið raddi. Hvussu var
ikki skilið aftan á seinna
heimsbardaga, tá ið trol-
ararnir fóru aftur at royna
í Barentshavinum, við
Svalbard og Bjarnoyndi?
Tað var akkurát tað
sama, og eisini har vóru
vit føroyingar við, og
ikki at gloyma Grønland,
hvussu var ikki skilið
har. So ein skuldi ikki
trúð, at tað var neyðugt
at nakar útendingur
skuldi komið her og
greitt okkum frá, hvat vit
eru í ferð við at gera her
hjá okkum sjálvum.

Vit eru bara komnir
nógvi longur í royndini at
týna alt liv á føroysku
fiskileiðunum enn kanad-
iarar eru hjá teimum
sjálvum. Vit hava í 15 ár
havt ein flota av skit-
fiskabátum, »Skrelli-
menn« er óivað tað rætta
orðið. Tað svínarið, sum
har hevur gingið fyrri seg,
kennir neyvan sín líka
nakrastaðni.

Tað er neyvan meiriluti
á tingi fyrri at steðga hes-
um ørskapi. Landsstýrið

setti málið í hálsin, har
hoyrdist ikki meira. Hvi?
kundi onkur spurt. Svarið
er sera einfalt, tað er at
idnaðarvirkið Havsbrún,
ið hevur brúk fyrri toska-
og hýsumurti til MJØL.
Lesið grein í Dimmalætt-
ing nr. 143 12. nov. 94 á
síðu 7, har skrivir Andre-
as Lava Olsen um
»Hýsumurtar og Synda-
bukkar«. Óivað hevur
hann við hesi grein fingið
politikarar at spæla
»Blindabukk« við hes-
um annars so álvarsliga
máli.

Onkur politikari hevur
sagt við meg, tá tosað
verður um Idnaðarveið-
una: »Tað kann ikki
koma upp á tal at steðga
henni, hvat við Havs-
brún«.

Tað hevur meira at
siga, hvat kapitalurin sig-
ur, enn hvat ið neyðugt er
at gera fyrri at menna
fiskastovnar aftur við
Føroyar.

Og so okkara kærar
Fiskirannsóknarstova,
ella leiðarin á hesum
stovni, hann kom eisini
fram í sjónvarpinum og
fórði fram, at skittfiska-
flotin einki ilt hevði
gjørt, teir menn, ið førdu
henda flotan, kundu hava
reina samvitsku, ið at
hann er vælviðandi um, at
upp til 50% av undir-
málsfiski hevur verið í
veiðuni úti á fiskifeltin-
um. Hann fórði seg so
fram, at eg kom at hugsa
um pávan, tá ið hann býr-
ir út syndsforlátisli. Tað
hevur leingi verið mær
greitt, at leiðarin av
Fiskirannsóknarstovu
forsvarar alla troling, og
er pápi at idnaðarveiðuni
við Føroyar. Og í fiski-
vinnuneyndini, ið var
undan hesari, varð sagt,
at tað var tilráðing frá
honum at økja um skit-
fiskafloktan. Tá slíkir
menn útala seg soleiðis,
og samstundis eru ráð-
gevarar hjá politikarun-
um, sum líta ella onga
meining hava í tilíking
málum, ja, so má skilið
verða har eftir.

Fyrri at vanda aftur til
sjónvarpssendingina um
New Foundland, hvat
sigur hon so okkum før-
oyingum, skulu vit halda
somu kós, ella er enn tíð

Sjónar- mið

at steðga á og vanda
niðurgongdini? Vit vita
ikki, um fiskastovnarir
eru nóg stórir til at kunna
endurnýggja seg aftur,
vónandi eru teir tað, men
tað er eingin ivi um, at
tað má berast skjótt og
rætt at.

Øll eru vit vónandi
greið yvir, at skulu vit

yvirлива her, so er neyð-
ugt at verja fiskastovn-
arnar móti ovfisking.
Men vit skulu verða her,
skulu yvirлива hesi ár tað
tekur at menna fiska-
stovnarar aftur. Og í
hesi tíð er neyðugt at
fiska, men fiska við skili,
gera broytingar og taka
allar hesar ávaringar í
álvara, sum at kalla allar
heimurin kemur við,
»Ávaring imóti trol-
veiðu«, og fara yvir til
húkaveiðu aftur.

Vónandi vaknaðu
flestu av okkara politik-
arum av hesi sending um
New Foundland, og eg
vóni, at vit øll kunnu líta
á at teir forða fyrri at tað
sama hendir í Føroyum.
Men til tað tíð stendur
spurningurin ósvaraður,
sum tann islenski sjón-
varpsmaðurin setti okk-
um føroyingum: »Verður
hetta eisini gongdin í
Føroyum?« Vónandi
ikki.

Til seinast vil eg fegin
takka Sjónvarpi Føroya
fyrri eina góða og upplýs-
andi sending, og eg vil
nýta høvið til at heita á
tykkum í sjónvarpinum
um ikki at steðga nú,
gerið eina sending um
Føroyar, út fáa óivað
nógva hjálpi til at gera
eina slíka sending.

